

สุขใจในทุ่งกว้าง

หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาการอ่านออกเขียนได้

อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

เล่มที่ ๒

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สุขใจในทุ่งกว้าง

หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาการอ่านออกเขียนได้

เล่มที่ ๒

อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สุขใจในทุ่งกว้าง

หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาการอ่านออกเขียนได้

อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คืนเพ็ญเห็นกระต่าย

สุขใจในทุ่งกว้าง

เล่นสนุกจิ้งจอกซัดนัด

กระป๋องน้อย...คอยแม่

เพื่อนรักออนไลน์

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จัดพิมพ์ สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 978-616-395-773-3

พิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยจังหวัดชายแดนภาคใต้

จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

ที่ปรึกษา นายบุญรักษ์ ยอดเพชร เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายวินัย รอดจ่าย ข้าราชการบำนาญ

นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

นางสุกัญญา งามบรรจง ที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๖๑ ๔๕๖๗ ๐ ๒๕๗๙ ๕๑๐๑

คำนำ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นปีมหามงคลเนื่องในโอกาสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๕ รอบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักในพระมหารัชมงคล อย่่างหาที่สุดมิได้ จึงได้จัดพิมพ์หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ โดยจัดพิมพ์ขึ้นละ ๕ เล่ม รวม ๓๐ เล่ม ให้เป็นหนังสือส่งเสริมทักษะภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน เนื้อหาของหนังสือแต่ละเล่มจะเพิ่มศักยภาพการอ่านของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมตามหลักค่านิยม ๑๒ ประการ ที่สำคัญคือความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีกิจกรรมท้ายเล่มเพื่อฝึกทักษะทางภาษา และมีหนังสือคู่มือการใช้อีก ๑ เล่ม รวม ๓๑ เล่ม บรรจุในกล่อง ซึ่งได้แจกแก่โรงเรียนในสังกัดแล้ว คณะกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปบ.จชต.) พิจารณาเห็นว่าหนังสือชุดนี้เหมาะสมในการใช้เป็นสื่อฝึกทักษะการอ่าน แก่นักเรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงจัดพิมพ์แจกเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียนทุกสังกัดในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้

ในโอกาสนี้ ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ร่วมดำเนินการให้การจัดพิมพ์หนังสือดังกล่าวเป็นไปด้วยความ เรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ หากมีข้อเสนอแนะประการใด โปรดแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

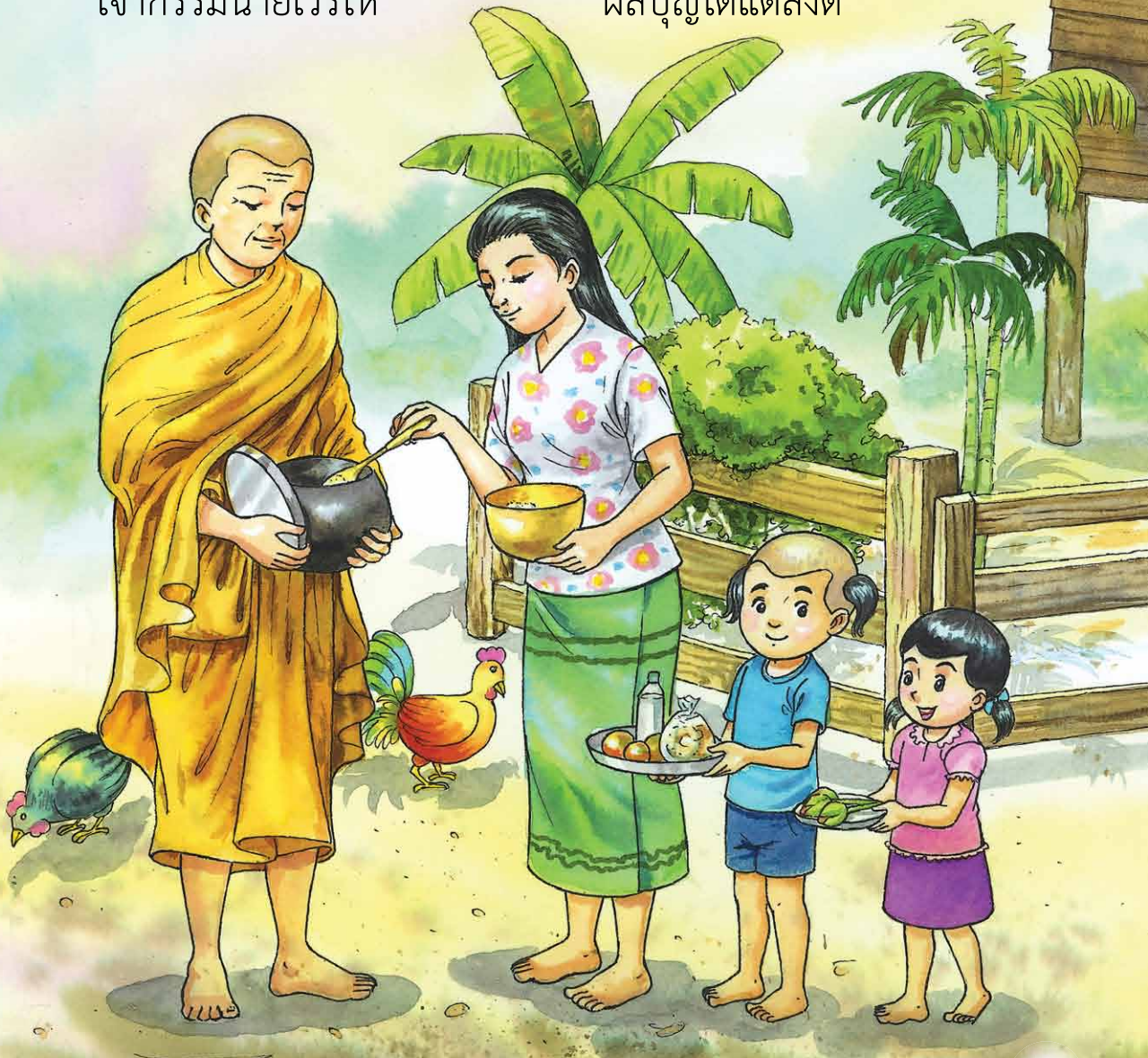
รุ่งเช้ากาเหว่าร้อง
ชนบทที่ห่างไกล
แม่แก่และน้องแก้ว
ครอบครัวต้อนรับ
ทุกเช้าเจ้าไก่โต้ง
รุ่งแจ้งสุริยัน
ลมโชยมาแผ่วเบา
ผืนน่อยออกโบยบิน

กังวานก้องระงมไพร
ยังอยู่ในถิ่นกันดาร
ตื่นนอนแล้วเตรียมอาหาร
ใส่โตกพานตักบาตรกัน
ร้องคอโก่งขานขับขับ
นกพากันออกหากิน
ดอกกันเกราหอมรวยริน
คลุกเคล้ากลิ่นดอกไม้บาน

เจ้าแกะพีชายแก้ว
ช่วยแม่จัดถ้วยจาน
แก้วรีบเข้าไปช่วย
อาหารตักนำมา
สักครู่แกะร้องว่า
ตักบาตรอธิษฐาน
สู่ญาติที่ล่วงลับ
เจ้ากรรมนายเวรให้

ตื่นนอนแล้วสุขสำราญ
ใส่แกงส้มกับปลานา
ขอร่วมด้วยไม่รอช้า
ตั้งคอยทำหน้าที่เรือนชาน
หลวงตามาใกล้ถึงบ้าน
กรวดน้ำผ่านแผ่บุญไป
อุทิศกับผู้หาไม่
ผลบุญได้แต่สิ่งดี

ขามใหญ่แก้วใส่แกง
ป่าไผ่ผู้อารี
คุณป้าตอบขอบคุณ
ขนมจากฝากแก้วไป
ชีวิตชนบท
รักใคร่สามัคคี
แก้วเดินกลับถึงบ้าน
แม่จำป่าไผ่ปัน

เอาไปแบ่งผูกไมตรี
เพื่อนบ้านที่มีน้ำใจ
ที่เกื้อหนุนนำของให้
นำมอบให้คุณแม่ที่
ไม่รังเกียจมีสุขศรี
เป็นวิถีทุกวี่วัน
ส่งเสียงขานแม่ตนนั้น
ขนมจากฝากแม่กิน

วงข้าวเมื่อเช้านี้
อาหารคูนคูนลื่น
แก้วอ้อมเก็บล้างจาน
ทั้งคู่เตรียมออกนา
นั่งพักไ้ร่มเงา
แดดอ่อนแก้วเอนกาย
มองทุ่งยามหน้าแล้ง
เคยเห็นกุ้งปูปลา

แก้วและพี่สมถวิล
ฝีมือแม่รสโอชา
แกะละอูบ้านสะอาดตา
ผลัดเปลี่ยนพ่อขอเลี้ยงควาย
ลมแผ่วเบาช่วยผ่อนคลาย
แกะสบายทอดสายตา
พื้นดินแห้งน้ำขาดนา
ดำผุดว่ายหายไปพลัน

นกเอี้ยงเกาะหลังควาย
เจื้อยแจ้วนกจ๋านรรจ์

นกเอี้ยงเลี้ยงควายเต่า
เคลิ้มหลับไม่โยเย

จุก ใจ ออกมานา
จุกหยิบหนังสือโก้
แก้วसानปลาตะเพียน
सानนกसानปลาทำ

จับรี้นหมายกินสุขสันต์
คล้ายแม่ฉั่นกล่อมนอนเปล

ขับกล่อมเราโอละเห่
ควายกินข้าวเอี้ยงหัวโต

จุกเรียกหาตะโกนโก้
ชวนแกละไปบึงหนองน้ำ
ให้ใจเรียนรู้จดจำ
แก้วसानนำเป็นแนวทาง

แกะจุกไปหลังสวน
หญาปล้องขึ้นขอบข้าง
นกกวักนกกระยาง
กระเต็นเกาะนิ่งแน่น
นกน้ำธรรมชาติ
แกะคิดในดวงจินต์

หนองน้ำล้วนพืชหลายอย่าง
กลางหนองน้ำมีจอกแหน
เดินเยื้องย่างสอดตาแล
คอยจิ้งหะจับปลากิน
มีตีนดาหั่วแฉกถิ่น
ทุ่งจะสั่นถูกย่ำยี่

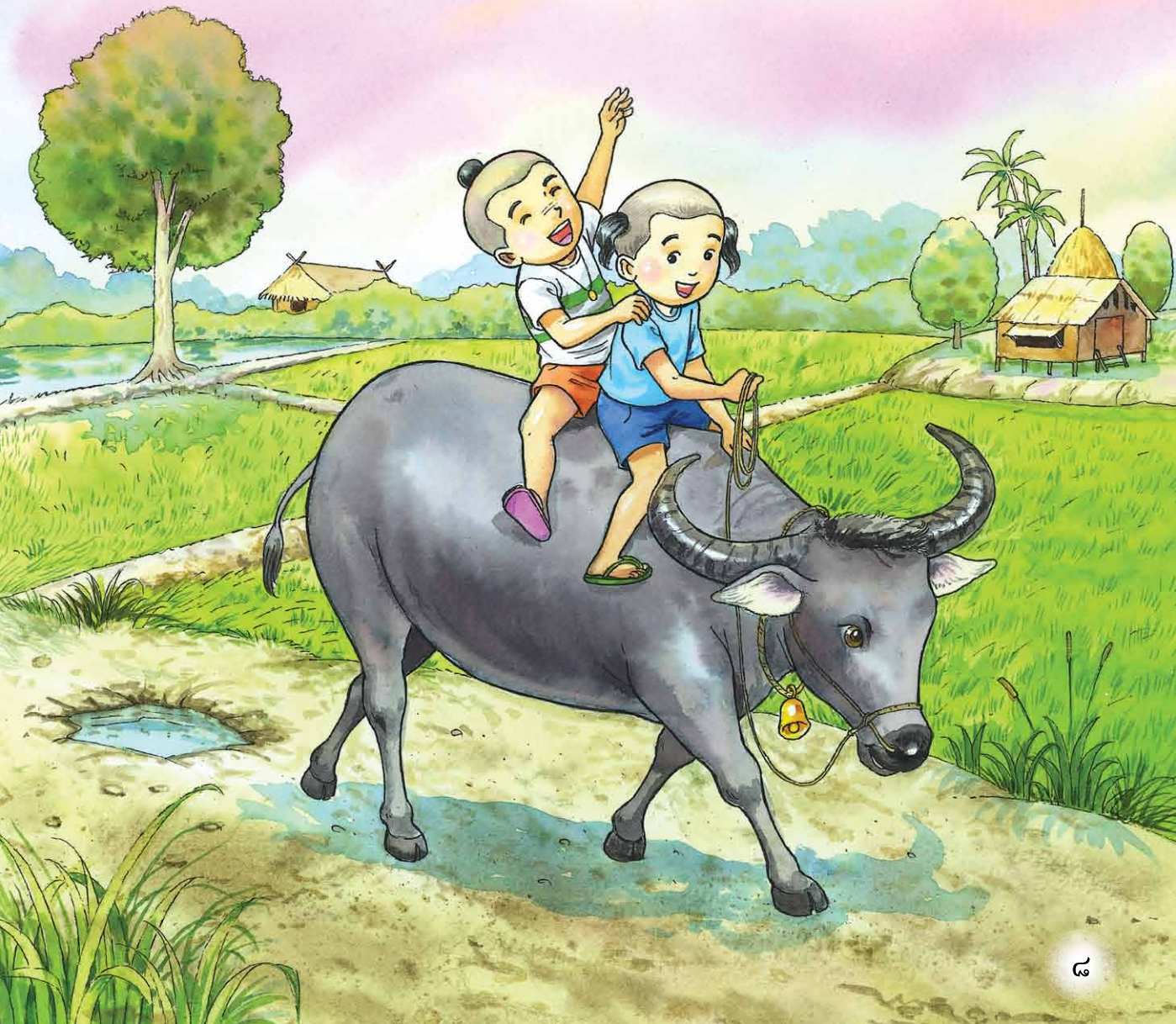
จุกจืดเลืงนกกัก
รู้รักรู้ปรานี
ชีวิตสัตว์หรือคน
จุกทำนกวางวาย
หากเป็นนกพ่อแม่
แก้ว ใจ วังขวางกัน
จุกจึงลดมือลง
ขอบใจสัญญาว่า

แกะเห็นทักห้ามทันที
มีเมตตาอย่าทำลาย
ต่างดินร่นพันทำร้าย
เพื่อหวังหมายสิ่งใดกัน
ลูกชะเง้อรอทั้งวัน
วอนอย่าทำบาปกรรมพา
ตัดใจปลงเอ่ยวาจา
ความเมตตาจักจำไว้

หนังสือจุกขว้างทิ้ง
โยนลงหนองน้ำไป
แกะไข่กอดคอจุก
เที่ยงวันคืบคลานมา
จุกขึ้นขี่หลังควาย
เด็กเด็กต่างสุขสันต์

เลิกทุกสิ่งกลัวบาปใหญ่
โปรยยิ้มให้แก่เพื่อนยา
ความสนุกหมดเวลา
แยกย้ายพากลับบ้านกัน
วาดลวดลายร้องเพลงลั่น
เหน็ดเหนื่อยนักพักกายา

ธรรมชาติงามเลิศล้ำ
ตามรอยเปื้อนบาป
ทรงรักษาทรงແหน่หวง
รักษป่าเขาพงพี
รักษพืชพันธุ์พุกษา
ท้องฟ้าอากาศใส
สรรพสิ่งที่พระองค์
ทุกอย่างต่างพึ่งพา
ดูแลสิ่งแวดล้อม
ส่งเสริมหาวิธี

ขอทุกคนร่วมรักษา
องค์พระเทพกุมาริ
ทะเลหลวงสายวาริ
รักทุ่งนาตั้งดวงใจ
สกุณาทุก้องไพร
รักตะวันรักจันทร์
มุ่งประสงค์ให้รักษา
ใช้รู้ค่าประโยชน์มี
ร่วมรักพร้อมขมันขมิ
อนุรักษ์ให้ยั่งยืน

กิจกรรมพัฒนาการคิด

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนบอกความแตกต่างระหว่างการดำรงชีวิตในชนบท
กับการดำรงชีวิตในเมือง

ชนบท	ในเมือง

๒. เรื่อง สุขใจในทุ่งกว้าง ผู้เขียนต้องการสื่อสารให้ผู้อ่านรับรู้เรื่องอะไรบ้าง

.....
.....

๓. การกระทำใดของเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงการใช้ภูมิปัญญาไทย

.....
.....

๔. ให้นักเรียนบอกวิธีการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมา ๕ ข้อ

๑)

๒)

๓)

๔)

๕)

๕. นักเรียนได้รับข้อคิดอะไรบ้างจากเรื่อง สุขใจในทุ่งกว้าง

.....

๖. นักเรียนรู้จักเพลงกล่อมเด็กหรือไม่ พร้อมยกตัวอย่างเพลงกล่อมเด็ก

.....

.....

๗. การกระทำของตัวละครใดของเรื่องที่สามารถนำมาปรับใช้
เป็นแบบอย่างที่ดีในชีวิตประจำวันได้

.....

๘. “นกน้ำธรรมชาติ มีตีนดาซั่วแฉก” จากบทร้อยกรองนี้
มีความหมายว่าอย่างไร

.....

๙. คำว่า “นกเอี้ยงเลี้ยงควายเฒ่า” เป็นข้อเท็จจริงอย่างไร

.....

๑๐. นักเรียนบอกวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ที่สามารถ
ปฏิบัติได้จริงมา ๓ วิธี

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดเรื่องทุ่งนา

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง อนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนา
การอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ เพื่อใช้เป็นสื่อเสริมทักษะ
ภาษาไทย โดยจัดพิมพ์เพิ่มเติมแจกแก่นักเรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือในสถานศึกษาได้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน

จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

นางนวลอนงค์ สุวรรณเรือง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓
นางวันทนี หมั่นหาผล	ข้าราชการบำนาญ
นางเอมอร ปิติ	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลกระบี่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์มัลลิกา ตัณฑนันท์
รองศาสตราจารย์ประพนธ์ เรืองณรงค์
รองศาสตราจารย์กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์
นางสาวนิจสุตา อภินันทาภรณ์
นางสาวอรอร ฤทธิ์กลาง
นางธนาภรณ์ กอวัฒนา
นางสาววิภารัตน์ อัสวินพันเลิศ
นางสาววรรณุช ศรีอรัญ
นางสาวจันทร์จิรา ชัดติยะ
นางสาวอรอุมา เหล่าไสด

วาดภาพประกอบ

นางประภาสินี เจริญสกุลชัยพร